



KIRKONKUKKO

KYRKTUPPEN

Talvi • 2025 • Vinter



Norjan suomalainen seurakunta
Den finländska församlingen i Norge
Den finske menigheten i Norge

Kirkens hus
Rådhusgata 1-3
0151 Oslo, Norge

Pappi
Präst

+47 481 10 813
Päivi Aikasalo
paivi.aikasalo@finskekirken.no

Kirkonkukko • Kyrktuppen

2025-1
32. vuosikerta • 32. årgång
Vastaava toimittaja • Ansvarig redaktör
Roosa Marjaniemi

Bedriftstrykkeriet, Oslo



NORJAN SUOMALAINEN SEURAKUNTA
DEN FINLÄNDSKA FÖRSAMLINGEN I NORGE
DEN FINSKE MENIGHETEN I NORGE



Mitä sinä tarvitset?

Vuoden alku on usein hetki, jolloin pysähdymme pohtimaan, mitä tuleva vuosi tuo tullessaan. Ei välttämättä suurten lupauksien tai tavoitteiden kautta, vaan saatamme myös pohtia, että mitä me todella tarvitsemme.

Voisiko tämä vuosi olla kutsu pysähtymiseen? Usein kiire ja suorittaminen täyttävät arkemme niin, että unohtamme tärkeimmän: omat tarpeemme, voimavaramme ja sen, mikä tuo meille aitoa iloa ja rauhaa. Meillä on oikeus levätä ja ottaa aikaa itsellemme. Lepoa ja itsensä kuuntelua ei tarvitse ansaita suurten onnistumisten tai rankan ajanjakson jälkeen. Voimme pysähtyä kuuntelemaan itseämme koska vain.

Millaisia askeleita voisit ottaa kohti itsesi kuuntelemista? Ehkä se on pieni hetki hiljaisuutta aamun kahvikupin äärellä, tai kävely luonnossa ilman kiirettä.

Seurakuntamme haluaa olla läsnä jokaisen suomalaisen arjessa täällä Norjassa. Haluamme kuulla, mitä sinä toivot ja tarvitset. Onko se yhteisiä juhlia, hiljaisuuden retriittejä, tukea haastaviin elämäntilanteisiin tai kenties saunomista tai luonnossa liikkumista? Lähetä meille ajatuksiasi ja toiveitasi, jotta voimme yhdessä pysähtyä arjessa tavoilla, joka on juuri sinun mieleesi.

Puheen ollen uuden kynnyksellä olemisesta: Viimeisellä aukeamalla pappimme Päivi kirjoittaa toivon ja luottamuksen merkityksestä elämän epävarmuuden keskellä, erityisesti vuoden vaihtuessa. Toivomme, että lehden sisältö eri teemoineen miellyttää ja resonoi.

Ihanaa alkanutta vuotta,

Viestinävastaava

Vad behöver du?

Början av året är ofta ett ögonblick då vi stannar upp och funderar på vad det kommande året kommer att bära med sig. Inte nödvändigtvis i form av stora löften eller mål, men vi tänker kanske också på vad vi verkligen behöver.

Kan just det här året vara en uppmaning om att ta en paus? Ofta fyller brådskan och jakten på resultat vår vardag så att vi glömmer det viktigaste: våra resurser och det som ger oss genuin glädje och sinnestro. Vi har rätt att vila och ta oss tid till oss själva. Vila och självlyssnande behöver inte förtjänas efter att man har haft stora framgångar eller en tuff period. Vi får stanna upp och lyssna på oss själva när vi vill.

Vilka steg kan du ta för att lyssna till dig själv? Kanske är det en liten stunds tystnad med en kopp morgonkaffe eller en promenad i naturen utan att rusa någonstans.

Vår församling önskar att vara närvarande i varje finländares vardag här i Norge. Vi vill höra vad du vill och behöver. Är det gemensamma festligheter, Tystnadsretreater, Stöd i utmanande livssituationer eller kanske bastubad eller utflykter ute i naturen? Sänd oss dina tankar och önskemål, så att vi kan stanna upp i vardagen tillsammans på det sätt som passar just dig.

På tal om att stå på tröskeln till ett nytt år: På sista sidan skriver vår präst Päivi om vikten av hopp och tillit mitt i livets ovisshet, särskilt vid nyårskiftet. Vi hoppas att ni tycker om tidningens innehåll med dess olika teman och att det ger resonans.

Ha en underbar start på året,

Kommunikationsansvarig

Talvi 2025

Ledare	3
Pääkirjoitus	3
Perintönä identiteetti, kieli ja kulttuuri	6
Identitet, språk och kultur som arv	10
Online-kirjapiiri	14
Läsecirkel online	15
Osallistu tilaisuuksiimme striimauksen kautta	16
Ta del av våra evenemang via streaming	17
Kevään tapahtumia - Vårens händelser	19
Perinteet tekevät juhlan	20
Säännölliset kokoontumiset	28
Online sururyhmä	30
Sorggrupp på nätet	31
Kirkolliset toimitukset - Kyrkliga förrättningar	32
Vid ingången av det nya	34
Uuden edessä	35



Elle Máret Labba sai omaksua saamen kielen ja kulttuurin jo pienestä pitäen suvun ja kodin kautta. Siitä hän kokee kiitollisuutta ja ylpeyttä. Elle Máret Labba kunde från tidig ålder ta till sig det samiska språket och kulturen genom familjen och hemmet. Hon känner tacksamhet och stolthet för det.



Aloitamme online-kirjapiirin. Tämä kirjapiiri toimii niin, että tapaamme Zoomin välityksellä kuukauden viimeisenä maanantaina klo 18.30 - 20.30. Vi startar en läsecirkel online. Denna läsecirkel fungerar så att vi träffas via Zoom sista måndagen i månaden kl. 18.30 - 20.30.



Emma haluaa jakaa suomalaisia pääsiäisen perinteitä myös Norjassa. Emma vill dela med sig av de finska påsktraditionerna även i Norge.



Uuden edessä
Vid ingången av det nya



Perintönä identiteetti, kieli ja kulttuuri

TEKSTI JA KUVAT ROOSA MARJANIEMI

Yksi keskeinen osa saamelaisuutta on oman äidinkielen hallitseminen. Elle Máret Labba kokee, että saamen kielen opettajana on tärkeää tukea ja vahvistaa lasten kielen lisäksi heidän omaa saamelaista identiteettiä.

Elle Máret Labba sai omaksua saamen kielen ja kulttuurin jo pienestä pitäen suvun ja kodin kautta. Siitä hän kokee kiitollisuutta ja ylpeyttä.

- Saamen kielessä ja kulttuurissa on paljon sellaisia pieniä nyansseja, joita vain toinen saamelainen voi ymmärtää. Täytyy elää siinä kulttuurissa, että sen voi sisäistää.

Labba tulee poronhoitajaperheestä Käsi-varren alueelta Kova-Labban siidasta. Ennen vanhaan porosaamelaiset ovat jutaneet eli siirtyneet porojen kanssa paikasta toiseen laidun-alueiden mukaan.

- Minun isän äiti (saameksi áhkku) on syntynyt Norjan Birtavarressa. Kesäisin he olivat perheineen porojen kanssa Skarfággin alueella ja talvisin he siirtyivät porojen ja koko omaisuutensa kanssa Kautokeinoon puolelle. Isoisä (áddjá) kuuluu Ruotsin saamelaisiin sukuihin. He taas jutivat kesäksi Lyngenin alueelle Norjan puolelle. Tätä kesti rajasulkuun asti ja sen jälkeen he joutuivat pysymään vakituisilla laidun-

alueilla Suomen puolella.

Labballa on kolme veljeä, joista vanhin ja nuorimmainen ovat jatkaneet poronhoitoa pohjoisessa. Keskimäinen veli toimii juristina ja hänen erityisalaansa ovat saamelaisten oikeudet.

Labballa ei ole ollut kovaa paloa poronhoitoon, koska hänellä ei ollut samanikäisiä sukulaistyttöjä tai koulukavereita poronhoidon piirissä. Parhaat muistot kuitenkin liittyvät kesäisin tapahtuviin vasanmerkityksiin, joihin osallistuttiin koko perheen ja suvun voimin Jahkaksessa, Saanatunturin takana. Elle Máretillä on oma poromerkki ja poroja, joita omat veljet hoitavat.

Opintoja ja työelämää

Labba kasvoi Enontekiöllä Hetassa ja pienessä Pousujärven kylässä lähellä Kilpisjärveä. Hän pyörähti vaihto-oppilaana Yhdysvalloissa lukioaikana. Isä kannusti Labbaa jatko-opintoi-



Elle Máret Labban puku on hänen sukunsa perinteiden mukainen. "Puvun malli ja koristelut kertovat suvusta."

hin ja yliopistoon. Työskentely poronhoidon parissa ei ollut koskaan ajankohtaista, koska siihen aikaan -90-luvulla se oli hyvinkin miesvaltaista ja kovaa fyysistä työtä.

- Hallintotieteiden maisterin tutkinnon suoritin Lapin yliopistossa v. 2002. Muutin Rovaniemeltä Helsinkiin, töitten perässä. Työskentelin mm. muodin ja designin parissa. Sen jälkeen vietin muutaman vuoden ulkomailla.

Ulkomaan oleskelun aikana Labba tuli eräänä pääsiäisenä käymään kotona Enontekiöllä. Siellä tuli sellainen tunne, että hän voisi kokeilla lyhyempiaikaista asumista pohjoisessa. Labba sai väliaikaisen työpaikan Kautokeinoon saamelaisesta korkeakoulusta, ja työnkuvaan kuului yhteistyön tekemistä muiden alkuperäiskansojen yliopistojen kanssa. Elle Máret osallistui työn puolesta YK:n alkuperäiskansojen Permanent Forumiin New Yorkissa.

Labba ei viihtynyt Kautokeinosssa kovinkaan kauaa, koska oli vuosien varrella tottunut isom-

man kaupungin elämään ja harrastustarjontaan.

- Muutin Tromssaan v. 2014 ja aloitin Kongsbakkenin lukiossa opettamaan saamen kieltä. Täällä Norjassa olen nyt asunut 14 vuotta ja ottanut kaksoiskansalaisuuden. Tämä tuntui luonnolliselta ratkaisulta, koska tytärkin on syntynyt Norjassa.

Viimeiset vuodet Labba on tehnyt saamen kielistä oppimateriaalia. Lisäksi hän tekee käännöstöitä ja opettaa saamen lisäksi suomea. Markkinointi-osaamistaan hän soveltaa oman Instagram-sivun kautta.

Äidinkielen merkitys

Yksi keskeinen osa saamelaisuutta on oman äidinkielen hallitseminen. Labba kokee, että saamen kielen opettajana on tärkeää tukea ja vahvistaa lasten kielen lisäksi heidän omaa saamelaista identiteettiä.



Perheellä ja sukulaisilla on tässä iso rooli. Elle Máret puhuu ja opettaa pohjoissaamea, jota puhutaan saamelaisalueen pohjoisimmissa osissa. Pohjoissaamen lisäksi Norjassa puhutaan eteläsaamea ja julevsamea.

- Saamelaiseen kulttuuriin kasvatetaan luonnollisesti, kuten mihin tahansa muuhunkin kulttuuriin. Siihen kuuluu niin sanotusti sanattomia koodeja ja siihen kasvatetaan luonnollisessa ympäristössä.

Monet saamen kielet ovat tällä hetkellä uhanalaisia. Pohjoissaame on saamen kielistä vahvimalla pohjalla, sillä siihen löytyy eniten oppimateriaalia ja resursseja. Kielikylpyjen ja revitalisaation kautta pyritään saamaan lisää kielenosaajia.

- Kieli on kulttuurin ohella myös sellainen mikä siirtyy polvesta polveen kotona. Ymmärtääkseen täysin kielen ja kulttuurin, täytyy elää sen ympäröimänä. Esimerkiksi poronhoidossa on paljon omaa sanastoa. Saamen kielessä keskeisiä ovat luontoon ja paikannimiin liittyvät sanat.

Saamenpuku kertoo suvusta

Kielen lisäksi saamenpuku kertoo paljon. Labba kertoo, että saamenpuku määräytyy alueittain ja suvuttain. Myös tietty koristelumalli voi liittyä tiettyyn perheeseen tai sukuun. Usein puku ja siihen liittyvät muut asusteet ommellaan perhepiirissä. - Itse käytän Enontekiön-Kautokeinin pukua sekä Ruotsin Karesuvannon pukua. Puvun käytön valinta perustuu siihen, miltä alueelta perhe tulee. Saamelaisessa kulttuurissa perhe ja sukulaissuhteet on todella tärkeitä. Esimerkiksi serkut lasketaan kolmannen polveen asti.

- Minulla on useita pukuja eri käyttötarkoituksiin. Perinteinen puku on sininen verkakangaspuku, jota käytetään mm. häissä ja rippijuhlissa. Suotavaa on, että kirkollisissa ja muissa virallisissa tilaisuuksissa käytetään päähinettä.

Tietoisuus saamelaisista

Labban mukaan valtaväestöllä on edelleen melko vähän tietoa saamelaisuudesta, sillä kouluissa siitä ei opeteta paljoakaan. Tästä syntyy tietynlaisia vääriä oletuksia ja uskomuksia, joita mediakin silloin tällöin vahvistaa.

- Saamelaiset esitellään aina kuvissa saamenpuvussa ja taustalla näkyy tunturi sekä poro. Se on se tyypillinen stereotypia saamelaisista. Nykypäivän saamelaiset ovat melko moderneja, vaikkakin vaalimme perinteitä ja harjoitamme perinteisiä elinkeinoja.

Labba jatkaa avaamalla aihetta, miten alkuperäisväestö on ollut riiston alla ja valtiot ovat historian saatossa harjoittaneet assimilaatiota sekä päättäneet saamelaisten maista. Paljon on ollut myös keskustelua kulttuurisesta omimisesta ja poliittista keskustelua siitä, kuka on saamelainen ja kuka ei.

- Tämän päivän saamelaiset nuoret ovat hyvin valvettuneita. He uskaltavat tuoda mielipiteensä esille ja kritisoida poliittisia päätöksiä muun muassa maankäyttöön liittyen. Sosiaalinen media on luonut uuden areenan keskustelulle. Se on myös helpottanut kommunikointia yli maanrajojen. Alkuperäiskansat ympäri maailmaa kamppailevat samojen epäkohtien kanssa

- On myös ilahduttavaa, että tehdään entistä enemmän saamelaisia elokuvia ja dokumentteja. Ne osaltaan lisäävät tietoisuutta saame-

laisista.

Perinteitä kotona

Labba kokee olleensa pienestä pitäen onnellisessa asemassa sen suhteen, että sai tukea oman identiteetin kasvuun. Siihen liittyy läheisesti oman perheen ja suvun tuki. Omaa kulttuuria ja kieltä pidetään yllä myös Labban nykyisessä kodissa tyttären kanssa. Saamelaisten kansallispäivää vietetään perinteisesti 6. helmikuuta. Tromssassa sitä juhlistaan viikon verran erilaisten kulttuuritapahtumien muodossa.

- Tyttäreni isän perhe on myös poronhoito-perheestä ja kotikieli on saame. Tyttäreni oppii siellä perinteisiä käsitöitä ja on mukana poronhoitoon liittyvissä töissä aina mahdollisuuksien mukaan. Myös hänellä on oma poromerkki.

Saamelaisten kansallispäivää juhlistaan 6.2.2025.

Saamelaiset kirkkopäivät, Sámi girkobeavvit, järjestetään Altassa 27.-29.6.2025. Lisätietoa Norjan kirkon sivuilla kirken.no.



Identitet, språk och kultur som arv

TEXT OCH BILDER ROOSA MARJANIEMI

En viktig del av att vara same är att behärska sitt modersmål. Labba anser att det som språklärare i samiska är viktigt att också stödja och stärka barnens egen identitet utöver deras språk.

Elle Máret Labba kunde från tidig ålder ta till sig det samiska språket och kulturen genom familjen och hemmet. Hon känner tacksamhet och stolthet för det.

-Det finns många små nyanser i det samiska språket och kulturen som bara en annan same kan förstå. Du måste leva i den kulturen för att kunna ta till dig det.

Labba kommer ifrån en renskötarfamilj i Kova-Labba siida i den Lapska armen. I forna tider har rensamerna gått dvs flyttat med renarna från ett betesområde till ett annat.

-Min pappas mor (áhkku på samiska) är född i Birtavarre, Norge. På somrarna var hela familjen med renarna i Skarfágg området och på vinternarna flyttade man med renarna och hela sin egendom till Kautokeinosidan. Farfadern (áddjá) härstammar ifrån de samiska släkterna i Sverige. De flyttade till Lyngenområdet på norska sidan var sommar. Det här varade fram till gränsstängningen och efter det fick de bara vistas på permanenta betesområden på finska sidan.

Labba har tre bröder, varav den äldste och den

yngste har fortsatt renskötseln i norr. Mellanbrodern arbetar som jurist och han är särskilt inriktad på samernas rättigheter.

Labba har inte haft någon stark driv för renskötsel, eftersom hon inte hade några jämnåriga flickor eller skolkamrater inom renskötselkretsen. De bästa minnena är dock relaterade till märkningen av renkalvarna om sommaren, där hela familjen deltog i Jiehkás, bakom Saana fjäll. Elle Máret har sitt eget renmärke och renar som hennes bröder tar hand om.

Studier och arbetsliv

Labba växte upp i Enontekis' Hetta och i den lilla byn Pousujärvi nära Kilpisjärvi. Hon var inom USA som utbytesstudent under gymnasietiden. Far uppmuntrade Labba att fortsätta studierna på universitetet. Att arbeta med renskötsel var aldrig aktuellt, för på den tiden på 90-talet var det ett väldigt mansdominerat och hårt fysiskt arbete.

-Jag tog min magisterexamen i förvaltnings-



Elle Máret Labbas dräkt är gjord enligt traditionerna i hennes familj. "Dräkten modell samt dess dekorationer berättar om familjen."

vetenskap vid Lapplands universitet i 2002. Jag flyttade från Rovaniemi till Helsingfors för jobbet skull. Jag arbetade t.ex. inom mode och design. Efter det tillbringade jag några år utomlands.

Under utlandsvistelsen kom Labba hem på besök till Enontekis över påsken. Väl hemma fick hon en känsla av att hon skulle kunna prova att bo i norr en kortare tid. Labba fick ett vikariat vid det samiska universitetet i Kautokeino och i arbetsbeskrivningen ingick samarbete med andra urfolks universitet. Elle Máret deltog via jobbet i FN:s permanenta forum för ursprungsfolk.

Labba stannade inte särskilt länge i Kautokeino eftersom hon med åren hade vant sig vid både livet och utbudet på hobbyer i en större stad.

-Jag flyttade till Trömsö år 2014 och började undervisa i samiska på Kongsbakken gymnasium. Jag har nu bott här i Norge i 14 år och jag har tagit dubbelt medborgarskap. Det här kändes som en naturlig lösning, eftersom min dotter också föddes här i Norge.

Sedan några år tillbaka har Labba gjort utbildningsmaterial på samiska. Dessutom översätter hon och undervisar i finska vid sidan av samiskan. Hon tillämpar sina marknadsföringsfärdigheter genom sin egen Instagram-sida.

Betydelsen av modersmål

En viktig del av att vara same är att behärska sitt modersmål. Labba anser att det som språklärare i samiska är viktigt att också stödja och



stärka barnens egen identitet utöver deras språk. Här spelar familjen och släkten en stor roll. Elle Máret talar och undervisar i nordsamiska, som talas i de nordligaste delarna av den samiska regionen. Förutom nordsamiska talas sydsamiska och lulesamiska i Norge.

-Man växer naturligt in i samisk kultur, precis som vilken annan kultur som helst. Det samiska språket innehåller så att säga outtalade koder och man växer in i det igenom den naturliga miljön.

Många samiska språk är för närvarande hotade. Nordsamiskan har den starkaste grunden av de samiska språken, eftersom den har mest studiematerial och resurser. Genom språkbildning och vitalisering är syftet att få fler talare.

-Tillsammans med kulturen är språket också något som går i arv från generation till generation i hemmet. För att förstå ett språk och en kultur fullt ut måste man leva omgiven av dem. Renskötelsen har t.ex. mycket egen vokabulär.

Ord relaterade till natur och Ortsnamn är centrala i det samiska språket.

Samedräkten berättar om familjen

Förutom språket betyder den samiska dräkten mycket. Labba säger att samiska kläder bestäms av av såväl regionen som släkten. Ett visst dekorationsmönster kan också relateras till en viss familj eller klan. Ofta sys klädedräkten och andra tillhörande delar inom familjekretsen.

-Jag använder själv Enontekis' - Kautokeinos och svenska Karesuandos dräkter. Valet av att bära en viss dräkt baseras på den region familjen kommer ifrån. I den samiska kulturen är familjen och släkten väldigt viktiga. T.ex. räknas kusiner upp till tredje generationen.

-Jag har flera dräkter för olika bruk. Den traditionella dräkten är den blå kolten, som används t.ex. vid bröllop och konfirmanstester. Det är önskvärt att bära en huvudbonad i samband



med kyrkliga och andra officiella tillfällen.

Medvetenhet om det samiska folket

Enligt Labba har befolkningen i allmänhet fortfarande inte så mycket information om samerna, eftersom det inte lärs ut så mycket i skolorna. Det här ger upphov till vissa typer av falska antaganden och övertygelser, som media ibland förstärker.

-Samerna presenteras alltid på bilder klädda i sina samedräkter och i bakgrunden syns ett fjäll och en ren. Det är den typiska stereotypa bilden av samerna. Dagens samer är ganska moderna, även om man värnar om traditioner och utövar de traditionella försörjningsmöjligheterna.

Labba utvidgar berättelsen om hur ursprungsbefolkningen har varit under exploatering och hur länderna genom historien har praktiserat assimilerings- och beslutat om samernas marker. Det har diskuterats mycket om kulturell appropriering samt också den politiska diskussionen om vem som är same och vem som inte är det.

-Dagens samiska ungdom är väldigt upplyst. De vågar uttrycka sina åsikter och kritiserar bland annat de politiska beslut som rör markanvändningen.

Sociala medier har skapat en ny arena för diskussion. Det har också underlättat kommunikationen över nationsgränserna. Ursprungsbefolkningar runt om i världen kämpar med samma problematik.

-Det är också glädjande att det produceras fler samiska filmer och dokumentärer. De bidrar till att öka medvetenheten om det samiska folket.

Traditioner i hemmet

Labba upplever att hon varit lyckligt lottad eftersom hon sedan hon var liten fick stöd i att utveckla sin egen identitet. Det beror på stödet ifrån den egna familjen och släkten. Den egna kulturen och det egna språket upprätthålls också i Labbas nuvarande hem med dottern. Samernas nationaldag firas traditionsenligt den 6:e februari. I Tromsø firas det under en vecka i form av olika kulturevenemang.

-Min dotters pappas familj är också från en renskötarfamilj och hemspråket är samiska. Min dotter lär sig traditionellt hantverk där och är alltid involverad i renskötelsen när möjlighet finns för det. Också hon har ett eget renmärke.

Samernas nationaldag firas den 6.2.2025.

De samiska kyrkodagarna, Sámi girkobeavvit, anordnas i Alta den 27-29.6.2025. Mer information finns på norska kyrkans hemsida på kirken.no.



Online-kirjapiiri

Aloitamme online-kirjapiirin. Tämä kirjapiiri toimii niin, että tapaamme Zoomin välityksellä kuukauden viimeisenä maanantaina klo 18.30 - 20.30.

Päivämäärät:

24.2

31.3

28.4

26.5.

Ilmoittaudu sähköpostiosoitteeseen paivi.aikasalo@finskekirken.no ja saat omaan sähköpostiisi linkin kirjapiiriin.

Kirjat antavat uutta ajateltavaa, ne herättävät keskustelua ja kirjojen äärellä voi peilata omaa elämäänsä. Pyrimme valitsemaan kirjat niin, että ne olisivat saatavilla myös äänikirjapalveluissa.

Ensimmäinen kirja on Johanna Venhon kirjoittama Kotimatkoja Mari Leppäsen kanssa.

Mari Leppänen on Turun arkkihiippakunnan piispa. Kustantaja Tammi kuvaa kirjaa näin:

”Paratiisin kaipuu pitää meidät liikkeellä. Missä ihminen voi kokea olevansa kotona? Mistä löytyy hengellinen koti?

Mari Leppänen on tullut tunnetuksi rohkeana yhteiskunnallisena kannanottajana ja lasikattojen murtajana, ja pitkän tien hän on kulkenut myös oman hengellisyytensä kanssa. Millainen pieni tyttö oli Käpylässä tutkijavanhempien viidentenä lapsena varttunut Mari? Mitä hän ajatteli elämästä nuorena aikuisena? Mitkä periaatteet hänelle ovat luovuttamattomia nyt, Turun piispana ja keski-ikäisenä, aikuistuvien lasten äitinä?

Elämässä on kyse tien kulkemisesta. Kirjailija Johanna Venho tekee matkoja Mari Leppäsen kanssa tämän elämän tärkeille paikoille aina pohjoissavolaisesta kesämökistä Velkuan saarelle ja Poitsilan hiljaisuuden luostarista syksyiseen retiriittiin Utössä. Marin lapsuus, nuoruus ja aikuisuus avautuvat monine mahdollisuuksineen ja valintoineen. Matkoilla keskustellaan ja annetaan hiljaisuuden puhua.

Kotimatkoja Mari Leppäsen kanssa kertoo omannäköiseen naisen elämään kasvamisesta, ajan virroista ja vastavirroista, yhteisöstä ja sen merkityksestä. Mari ja Johanna etsivät kirkkojen avoimia ovia ja katsovat ulos ikkunasta alttarin takana.”

Seuraavat kirjapiirin kirjat valitsemme yhdessä. Tervetuloa keskustelemaan kirjoista!

Päivi-pappi



Läsecirkel online

Vi startar en läsecirkel online. Denna läsecirkel fungerar så att vi träffas via Zoom sista måndagen i månaden kl. 18.30 - 20.30.

Datum:

24.2

31.3

28.4

26.5

Anmäl dig på e-postadressen paivi.aikasalo@finskekirken.no så får du en länk till läsecirkeln i din e-post.

Böckerna ger dig något nytt att tänka på, de stimulerar till diskussion och du kan reflektera över ditt eget liv med hjälp av böckerna.Vi försöker att välja ut böckerna så att de även finns i ljudbokstjänster.

Den första boken är Kotimatkoja Mari Leppäsen kanssa skriven av Johanna Venho.

Mari Leppänen är biskop i Åbo ärkestift. Förlaget Tammi beskriver boken så här:

”Längtan efter paradiset håller oss i rörelse. Var kan en människa känna sig hemma? Var kan man hitta sitt andliga hem?

Mari Leppänen har blivit känd som en modig samhällsförespråkare som krossar glastak och hon har även kommit långt med sin egen andlighet. Vad är Mari, som växte upp som femte barnet i en forskarfamilj i Kottby, för en liten flicka? Vad tyckte hon om livet som ung vuxen? Vilka principer är oersättliga för henne just nu, som biskop i Åbo och som en mor till snart vuxna barn när hon själv nått medelåldern?

Livet är en resa längs vägen. Författaren Johanna Venho reser med Mari Leppänen till platser som betytt mycket för Mari längs livets väg, från sommarstugan i norra Savolax till ön Velkua och från Norsby herrgårds tystnadsretreat till höstretreat på Utö. Maris barndom, ungdom och hennes tid i vuxen ålder formas och hon utvecklas genom de många möjligheterna och valen som hon tar. Under resornas gång pratar vi men vi låter också tystnaden tala.

Kotimatkoja Mari Leppäsen kanssa berättar om att växa upp till att bli en sådan kvinna man själv önskar att bli, om tidens med- och motgångar samt om gemenskapen och dess betydelse. Mari och Johanna leter efter öppna kyrkdörrar och de tittar ut genom fönstret bakom altaret.”

Vi väljer de följande böckerna i bokcirkeln tillsammans. Välkommen med och diskutera böckerna!

Päivi, präst



Osallistu tilaisuuksiimme striimauksen kautta!

Norjan suomalainen seurakunta haluaa tuoda yhteisömme jokaisen ulottuville – riippumatta siitä, missä päin maata asut. Olemme aloittaneet joidenkin tilaisuuksien striimauksen Facebookissa, jotta mahdollisimman moni voisi osallistua toimintaamme, vaikka fyysisesti ei pääsisiikään paikalle.

Striimaus antaa mahdollisuuden seurata jumalanpalveluksia ja muita tilaisuuksia oman kodin rauhasta tai vaikkapa matkalla. Osallistuminen on siis vain muutaman klikkauksen päässä.

Seuraa ilmoituksia tulevista striimauksista Facebook-sivullamme.

Tervetuloa seuraamaan!

Ps. Tässä vielä eri kanavia koottuna mistä meitä voi seurata:

Nettisivut: www.finskekirken.no ja www.svenska.finskekirken.no

Facebook: Norjan suomalainen seurakunta

Instagram: [finskekirken](#) ja [paivifinskeprest](#)



Ta del av våra evenemang via streaming!

Vi inom Den finländska församlingen i Norge vill göra vår gemenskap tillgänglig för alla - oavsett var du bor i landet. Vi har börjat streama en del evenemang på Facebook för att så många som möjligt ska kunna delta i våra aktiviteter även om du inte kan närvara fysiskt.

Streamingen ger dig möjlighet att följa gudstjänster och andra evenemang från bekvämligheten i ditt eget hem eller medan du till exempel är på resande fot. Deltagandet är därför bara på några klicks avstånd.

Följ vår Facebook sida för meddelanden om kommande streamingar.

Du är välkommen till att följa med!

PS Här är en sammanställning av olika kanaler där du kan följa oss:

Hemsidor: www.finskekirken.no och www.svenska.finskekirken.no

Facebook: Norjan suomalainen seurakunta

Instagram: [finskekirken](#) och [paivifinskeprest](#)





Kevään tapahtumia

Vårens händelser

Oslo: Leivontailta, karjalanpiirakat

La 8.2.2025 klo 17.30-20.00 Margareta kyrkan, Hammersborg torg 8, 0179 Oslo

Oslo: Messu 16.2.2025 klo 15

Su 16.2.2025 klo 15.00 Margareta kyrkan, Hammersborg torg 8, 0179 Oslo

Oslo: Hiljaisuuden retti-ilta

Pe 28.2.2025 klo 17.00-21.00 Margareta kyrkan, Hammersborg torg 8, 0179 Oslo

Oslo: Maalausillat

Ke 5.3. & 19.3. & 2.4.2025 klo 17:30-20.00. Margareta kyrkan, Hammersborg torg 8, 0179 Oslo

Oslo: Messu

Su 09.3.2025 klo 15.00 Margareta kyrkan, Hammersborg torg 8, 0179 Oslo

Tromssa: Pääsiäisaskartelu ja hartaus

Su 30.3.2025 klo 14.00-17.00 Grønnåsen kirke, Dramsvegen 203, 9010 Tromsø

Stavanger: Pääsiäisaskartelu ja hartaus

Pe 4.4.2025 klo 17.00-19.00 Stokka kirke, Christian Skredsvigs vei 23, 4023 Stavanger

Kristiansand: Pääsiäisaskartelu ja hartaus

La 5.4.2025 klo 13.00-15.00 Grim kirke, Møllevannsveien 44, 4617 Kristiansand

Oslo: Messu

Su 6.4.2025 klo 15 Margareta kyrkan, Hammersborg torg 8, 0179 Oslo

Oslo: Torstaikahvit ja pääsiäisaskartelu

To 10.4.2025 klo 14.00-18.00 Margareta kyrkan, Hammersborg torg 8, 0179 Oslo

Bergen: Pääsiäisaskartelu ja hartaus

Su 13.4.2025 klo 15.00-17.00 Domkirkeboligene, Kong Oscars gate 88, 5018 Bergen

Oslo: Pääsiäismessu

Su 20.4. klo 11.00 Margareta kyrkan, Hammersborg torg 8, 0179 Oslo
Yhteistyössä ruotsalaisen seurakunnan kanssa

Oslo: Messu ja äitienpäiväjuhla

Su 11.5.2025 klo 15.00 Margareta kyrkan, Hammersborg torg 8, 0179 Oslo

Oslo: Keväinen pyhiinvaellus

14.5.2025 klo 13.00 Aloituspaikka Tekniska museet, Kjelsåsveien 143, 0491 Oslo

Oslo: Kevätretki

Ajankohta ja paikka varmistuu myöhemmin.

Tapahtumien tarkemmat tiedot ja muutokset löytyvät aina seurakunnan verkkosivuilta finskekirken.no



Perinteet tekevät juhlan

TEKSTI PÄIVI AIKASALO
KUVAT ROOSA MARJANIEMI

Tromssan Grønnåsenin kirkon tiloissa käy kuhina. Joku levittää multaa lautasille ja toinen sirottelee siemeniä sekaan. Pajunoksat on hankittu ja värikkäitä höyheniä kiinnitetään paikoilleen. Pääsiäismunia maalataan keskittyneesti, sillä nyt virittäydytään juhlan tunnelmaan.

Seurakuntamme on jo vuosien ajan järjestänyt Tromssassa koko perheen pääsiäistapahtuman. Se on suunniteltu yhdessä Tromssan ruijansuomalaisen yhdistyksen kanssa. Silloin askarrellaan koristeita, vietetään kirkkohetki pääsiäisen ajan virsien parissa ja nautitaan pääsiäiskahvit. Yksi yhdistyksen aktiiveista on Emma Myllykangas.

- Päiväkodissa ja kotona kylvettiin aina rai-ruohot ja koristettiin vihreät ruohot keltaisin tippuin. Halusin tuoda tämän perinteen yhteiseen tapahtumaan, koska se ei kuulu norjalaisiin tapoihin, kertoo Emma ja alkaa muistella lapsuuden pääsiäistä.

-Rakastin pääsiäistä lapsena. Edelleen se tuo uuden alun tunnelman elämään. Myös äitini rakastaa kevättä ja hän loi aina uutta ilmettä kotiin pääsiäisen aikaan. Hän ripusti kukikkaat kevätverhot ikkunoihin ja levitti keltaiset liinat pöydille.

Virpomaan

Emma on kotoisin Kokkolasta ja lapsuuden

perinteisiin kuului myös trullina kiertely lankalauantaina. Kokkolan pienet pääsiäisnoidat eivät jakaneet virpomisoksia, vaan pääsiäispiirustuksia. Palkaksi saatiin karkkeja.

- Olen perso kärkeille ja halusin ystäväni kanssa saada mahdollisimman paljon karkkeja, siksi teimme paljon piirustuksia. Kun ne kuitenkin loppuivat, päädyimme laulaman ihmisille, kertoo Emma.

Emman lapsuuden perinteisiin kuului myös osallistuminen kylän yhteisille pääsiäistulille. - Sieltä sai aina grillimakkaraa, muistelee Emma. Pääsiäistulet ovat Pohjanmaan perinteitä.

Norjalaista juhlaa

Norjalaisessa pääsiäisen vietossa Emmalle tärkeintä on lumi ja aurinko sekä se, että koko perhe on vapaalla samaan aikaan.

- Ulkoilu kaakao- ja suklaataukoineen on ihanaa, huokaisee Emma.

Koska norjalainen pääsiäisen vietto alkaa usein jo ennen palmusunnuntaita, on perhe usein kuitenkin matkustanut Kokkolaan.



Tromssan jokavuotisessa pääsiäistapahtumassa virittäydytään aina pääsiäistunnelmaan. Tromssan pääsiäistapahtuman järjestää yhteistyössä Norjan suomalainen seurakunta ja Tromssan ruijansuomalainen yhdistys. Emma Myllykangas taaenpana oikealla.

- Silloin on aikaa ja mahdollista matkustaa. Olen sukurakas ja tulen isosta perheestä, siksi yhteinen juhla on minulle tärkeä. Pidän keittiöpuuhista ja meillä valmistuu aina lankalauantaina lammelår, lammasherkku. Jos en ole kotona, niin otan ruoan mukaan Kokkolaan.

Kokkolasta Tromssaan

Emma päätyi Tromssaan ylioppilaskirjotustensa jälkeisenä syksynä ja tarkoituksena oli olla kolme kuukautta kalatehtaalla töissä.

- Näin netistä web-kameran kuvaa Tromssan Isokadulta ja kuvassa näkyi vaateliike H&M. Se vakuutti minut siitä, että Tromssaan kannattaisi lähteä, nauraa Emma.

Nuori nainen lähti luottavaisena matkaan, vaikka tulevasta ei juuri ollut tietoa. Työpaikka oli, asuntoa ei. Ensimmäinen yö menikin kalatehtaan vintillä, mutta oma paikka löytyi kommuunista.

Ensimmäiseksi jouluksi Emma lähti Tromssasta kotiin haikein mielin ja melkein vastaha-

koisesti. Hän palasi takaisin ja tapasi kevättalvella kämppäkaverin 30-vuotisjuhlissa komean ”hevirokkarin”, nuoren miehen, jolla oli mustaa kajalia silmissä. Nuoret rakastuivat ja rakkaus on kestänyt yli 20 vuotta. Emma kuitenkin lähti tapaamisen jälkeen kolmeksi vuodeksi Tukholmaan ja Osloon opiskelemaan hammastekniikkaa. Nyt hän tekee hammasproteeseja, kruunuja, siltoja ja implantteja. Työ on tarkkaa ja vaativaa. Emma on myös tuore yrityksen toimitusjohtaja ja kantaa huonoa omatuntoa siitä, että tehtävä vie niin suuren osan ajasta - perheelle jää liian vähän. Toiminta on kuitenkin tärkeää ja Emmaa motivoi se, että hän tekee merkityksellistä ja tärkeää työtä.

- Aina ihmiset eivät edes tajua, mitä he tarvitsevat ja sitten kun hampaat on kunnossa, kaikki on hyvin, hän toteaa.

Talkootyö tuo iloa ja perinteet kantavat

Emma osallistuu mielellään talkootöihin - sekin on perua lapsuudesta. Hän kiittelee myös



Tromssan kesäkirkko saunarannalla kesäkuussa 2024. Klapeilla saadaan tuli rannalle ja makkarat paistoon.

Tromssan yhdistyksen hyvää tiimihenkeä.

- Kaikilla on omat työnsä, mutta yhdessä saamme paljon aikaiseksi ja se tuottaa hyvää mieltä meille kaikille, sekä tekijöille, että niille, jotka ehtivät mukaan tapahtumiin, kuvaa Emma.

Emmaa kuunnellessani minä jään miettimään, kuinka lapsuuden juhlat jäävät muistoi-

hin ja hyvät muistot kantavat elämässä. Perinteet kiinnittävät meidät sekä menneeseen aikaan että juuri tähän hetkeen. Erityisesti juhlaperinteet liittävät ihmisen omaan kulttuuriin. Pienet ja vähäisetkin teot kantavat vuosikymmenten päähän.

PÄÄSIÄISAJAN PÄIVÄT

Pääsiäisen ajankohta vaihtelee. Sitä vietetään kevätpäiväntasausta seuraavana täydenkuun jälkeisenä sunnuntaina.

Laskiaistiistaina valmistaudutaan neljäkymmentä arkipäivää kestävään pääsiäistä edeltävään paastonaikaan. Katolisissa maissa tämä on karnevaalijuhla, meillä lasketaan mäkeä sekä nautitaan laskiasipullia ja lihaisaa hernerokkaa.



Tuhkakeskiviikkona alkaa paastonaika. Katumuksen merkiksi voidaan kirkossa illan messussa piirtää tuhkaristi otsaan.

Palmusunnuntaina muistetaan kuinka Jeesus ratsasti Jerusalemiin ja ihmiset heiluttivat palmunoksia. Meidän palmuja ovat koristellut pajunkissat. Ortodoksisen perinteen mukaan kirkossa siunatuilla oksilla on toivotettu virpomalla hyvää läheisille ihmisille ja palkka saatiin pääsiäisenä. Evakkoperheiden myötä tavat ovat sekaantuneet ja muuttuneet. Nykyisin Suomessa lapset virpovat länsisuomalaisittain pikkunoidiksi pukeutuneina: ”Virvon varvon, tuoreeks terveeks, tulevaks vuodeks. Vitsa sulle, palkka mulle.” Palkkana on pieniä suklaamunia tai karamelleja.

Piinaviikko on **hiljainen viikko**, jossa jokaisella päivällä on ollut oma nimensä. Kärsimysnäytelmää esitetään musiikin, saarnojen, näyttämöteosten ja kulkueiden keinoin.

Kiirastorstaina Jeesus pesi opetuslasten jalat, asetti ehtoollisen ja nautti viimeisen aterian opetuslasten kanssa. Kiirastorstain ilta on ollut ripittäytymisen ja ehtoollisen ilta ja edelleen se on suosittu kirkkoilta.

Pitkäperjantaina muistetaan Jeesuksen kuolemaa. Kirkossa on musta väri käytössä. Alttarilla voi olla viisi punaista ruusua muistuttamassa Kristuksen viidestä haavasta. Moni ikäihminen muistaa, että pitkäperjantaina ei ole saanut leikkiä eikä kyläillä. Mämmi on ollut sopivaa kylmää ruokaa, koska mitään työtä - ei edes ruokaa - ole saanut tehdä.

Pääsiäislauantaina on vähintäänkin melkein täysi kuu. Pohjanmaalla on poltettu pääsiäiskokkoja. On uskottu, että paha on valloillaan, koska Kristus on haudassa ja päivään on liittynyt pakanallisia uskomuksia. Pääsiäislauantaina on voitu kilisyttää lehmänkelloja, se on ollut vanha tapa karkottaa kesäksi pedot karjan kimpusta.

Pääsiäinen on ylösnousemuksen juhla ja on ajateltu, että pääsiäisaamuna aurinko tanssii. Siksi on voitu kiivetä korkealle paikalle sitä tähyämään. Vihreä rairuoho, koi-vunoksat ja narsissit viestivät keväästä ja uudesta elämästä. Pääsiäismuna, suklaamuna tai kananmuna, sekä keltainen poikanen kuvaavat hedelmällisyyttä ja syntymää. Munankuori vertautuu hautaan, josta elämä murtautuu ulos.



Traditionerna gör festen

TEXT PÄIVI AIKASALO
BILDER ROOSA MARJANIEMI

Pulsen är hög i Grønnåsen kyrkas lokaler i Tromsø. En brer ut jord på faten och en annan strör ut frön. Ris från vide har hämtats in och färgglada fjädrar fästs på dessa. Påskägg målas med koncentration, för nu stämmer vi in oss till feststämning.

I åratal har vår församling ordnat ett påskevenemang för hela familjen i Tromsø. Det har planerats i samråd med Den norskfinska föreningen i Tromsø. Det är då vi gör påskdekorationer, umgås i kyrkan och sjunger påskpsalmer samt njuter av påskkaffet. En av de aktiva i föreningen är Emma Myllykangas.

- På dagis och hemma så sådde vi alltid påskgräs och pyntade gräset med gula påskkycklingar. Jag ville ta med den här traditionen till vårt gemensamma evenemang, för den här traditionen är inte en del av norska seder, förklarar Emma och börjar med att minnas sin barndoms påskar.

- Jag älskade påskan som barn. Fortfarande väcker den känslan av början till nytt liv. Även min mamma älskar påskan och hon skapade alltid en ny look hemma vid påsktid. Hon hängde upp blommiga vårgardiner i fönstren och bredde ut gula dukar på borden.

Påska

Emma är från Karleby och en av hennes

barndomstraditioner var att gå runt och påska dvs att gå runt som påskhäxa på påskafton. De små påskhäxorna i Karleby delade inte ut påskris, utan påskteckningar. Belöningen man fick var godis.

- Jag är en gottegris så jag och min kompis ville få så mycket godis som möjligt, det var därför vi gjorde många teckningar. Men när de tog slut slutade det med att vi istället sjöng för folk, berättar Emma. Till Emmas barndomstraditioner hörde också att delta i byns gemensamma påskeldar.

- Där kunde man alltid få grillad korv, minns Emma. Påskbrasorna är en österbottnisk tradition.

Det norska firandet

För Emma är det viktigaste med den norska påskhelgen snön och solen och att hela familjen är ledig samtidigt.

- Friluftaktiviteter med kakao och chokladpauser är underbart, suckar Emma.

Eftersom det norska påskfirandet ofta bör-



jar före påsksöndagen har familjen ofta rest till Karleby.

- Då finns det tid och det går att resa. Jag är släktkär och kommer från en stor familj, så det är därför det är viktigt för mig att vi firar tillsammans. Jag gillar att koka och vi tillagar alltid påskalam, en lamm delikatess på påskafton. Om jag inte är hemma tar jag med mig maten till Karleby, berättar Emma.

Från Karleby till Tromsø

Emma hamnade i Tromsø på hösten strax efter sin studentexamen och meningen var då att jobba på en fiskfabrik i tre månader.

- Jag såg på webbkamerabilden från Storgatan i Tromsø på internet och bilden visade klädbutiken H&M. Det övertygade mig om att det var värt att åka till Tromsø, skrattar Emma.

Den unga kvinnan begav sig iväg med tillförsikt, trots att det var knapert om information om vad som komma skulle. Jobb hade hon,

men ingen lägenhet. Den första natten spenderades på fiskfabriken, men hon hittade sin egen plats i ett bokollektiv. Första julen åkte Emma hem från Tromsø med vemod i sinnet och nästan motvilligt. Hon kom tillbaka och träffade på vårvintern en stilig "hevirockare", en ung man med svart kaval i ögonen, på sambos 30-årsfest. De unga blev förälskade och kärleken har varat i mer än 20 år. Efter mötet åkte Emma dock till Stockholm och Oslo i tre års tid, för att studera till tandtekniker. Nu gör hon tandproteser, kronor, broar och implantat. Arbetet är precis och krävande. Emma är också ny vd för företaget och har dåligt samvete för att uppdraget tar så mycket av hennes tid - det finns för lite kvar till familjen. Arbetet är dock viktigt och Emma motiveras av att hon gör ett meningsfullt och viktigt arbete.

- Folk inser inte ens alltid vad de behöver och sedan när tändarna är i ordning är allt bra, konstaterar hon.



I Karleby hos barndomsfamiljen till Emma var påsken en fest för början på något nytt: hemmet dekorerades i vårens färger och påskgräset sådde man tillsammans med familjen.

Att arbeta som frivillig ger glädje och traditionerna hålls vid liv

Emma gillar att delta i frivilligarbete - även det är ett minne från barndomen. Hon berömmar också den goda lagandan i Den norskfinska föreningen i Tromsö.

- Alla har sitt eget arbete, men tillsammans får vi mycket gjort och det får oss alla att må bra, både de som arrangerar och de som har tid att vara med och delta i evenemangen, förklarar Emma.

När jag lyssnar på Emma börjar jag fundera på hur festerna i barndommen finns kvar i minnet och bärs vidare genom livet. Traditionerna binder oss såväl till det förflutna som till just det här ögonblicket. Särskilt de festliga helgdagarna kopplar människor till sin egen kultur. Små handlingar som tillsynelatande verkar obetydliga förs vidare i årtionden.

PÅSKTID

Tiden för **påsk** varierar. Den firas på söndagen efter fullmånen efter vårdagjämningen.

På **fettisdagen** görs förberedelserna inför den fyrtio vardagar långa fasteperioden före påsk. I katolska länder är det här ett karnevalsfirande, vi åker utför i backarna och njuter av fastlagsbullar och en ärtsoppa med kött.



Fastan börjar på **askonsdagen**. Som ett tecken på omvändelse, dvs ånger av synd, kan du under kvällsmässan i kyrkan rita ett askkors i pannan.

På **palmsöndagen** minns vi hur Jesus red in i Jerusalem och folket viftade med palmkvistar. Palmerna har hos oss ersatts av dekorativa videkvistar. Enligt den ortodoxa traditionen används de i kyrkan välsignade kvistarna för att önska gott till folk som står dig nära, och belöningen mottas vid påsken. Med familjerna som flyktade efter krigstiden har vanorna blandat sig och förändrats. Numera klär barn i Finland ut sig till små häxor enligt den västfinska traditionen och på finskt håll går de runt från hus till hus och ramsar "Virvon varvon, tuoreeks terveeks, tulevaks vuodeks. Vitsa sulle, palkka mulle." Som belöning får man små chokladägg eller godis. *

Stilla veckan är en **tyst vecka** där varje dag har sitt eget namn. Jesu lidande presenteras i form av musik, predikningar, skådespel och processioner.

På **skärtorsdagen** tvättade Jesus lärjungarnas fötter, dukade upp kvällsmaten och avnjöt den sista måltiden tillsammans med lärjungarna. Skärtorsdagskvällen har varit en natt av omvändelse och nattvard och det är fortfarande en populär kväll att mötas i kyrkan.

Långfredagen firar minnet av Jesu död. Den svarta färgen används i kyrkan. Altaret kan ha fem röda rosor för att påminna om Kristi fem sår. Många äldre minns att de på långfredagen inte fick leka eller gå på besök. Memma var passande kall mat, för man fick inte arbeta, inte ens laga mat.

Påskdagen är det så nära inpå fullmåne som möjligt. I Österbotten tänds påskbrasorna. Man har trott att onskan har makten eftersom Kristus är i graven och dagen har förknippats med hednisk tro. På påskdagen kunde man ringa med koskällor, det var ett gammalt sätt att driva bort rovdjur från koflocken inför sommaren.

Påsken är firandet av uppståndelsen och man tror att på påskmorgonen dansar solen. Därför har man ofta klättrat upp på en hög plats för att beskåda det här. Påskgräs, björkkvistar med mössöron och påskliljor symboliserar våren och nytt liv. Ett påskägg, ett chokladägg eller ett vanligt ägg samt den gula kycklingen representerar fertilitet och födelse. Ett äggskal jämförs med en grav som livet bryter ut ur.

* Den här ramsan har ingen svenskspråkig motsvarighet. Man kan fritt översatt tänka att det som menas lyder ungefär så här "Ris, ris för god hälsa i år, ris til dig och lön till mig". Men en svenskspråkig påskhäxa önskar oftast bara "Glad Påsk". Det finns heller ingen svensk term för det finska ordet "virpominen", ibland hör man om att någon är ute och påskar, dvs går runt från hus till hus som påskhäxa eller påskkärring.

Säännölliset kokoontumiset

Oslo: Vauvakerho

Keskiviikkoisin klo 11–13

Muutama tunti yhteistä aikaa kirkolla vauvojen kanssa. Vauvakerhossa vauvoilla ja heidän vanhemmillaan on mahdollisuus tutustua toisiin ja opetella suomalaisia lastenlauluja. Myös leikki-ikäiset sisarukset, isovanhemmat tai odottavat vanhemmat ovat tervetulleita mukaan. Ei osallistumismaksua.

Kokoonnumme Margareta-kirkon lukusalissa Oslon keskustassa. Sisäänkäynti lukusaliin Hammersborg torg 8E ”Läsrum”.



Bergen: Lastenkerho

Tiistaisin klo 17–19

Lastenkerhossa lauletaan ja leikitään yhdessä, ja vaihdetaan vinkkejä, kuulumisia ja ajatuksia vanhemmuudesta ja muista pässä pyörivistä asioista. Tule mukaan tutustumaan muihin samassa elämäntilanteessa oleviin suomalaisiin pienten lasten vanhempiin!

Kerhoon ei tarvitse ilmoittautua etukäteen. Ei osallistumismaksua. Ota omat eväät mukaan.

Nykirken menighetshus, Fredriksbergsgaten 4, Bergen



Oslo: Torstaikahvit

Noin kerran kuussa torstaina klo 14–16

Iltapäivän tapaaminen, jossa tutustutaan toisiin ja jutellaan ajankohtaisista aiheista. Torstaikahveille ei ole pääsymaksua. Kahvitarjoilu talon puolesta.

Margareta-kirkon lukusali, Hammersborg torg 8E (Läsrum), Oslo



Kaipaisitko toimintaa omalle paikkakunnallesi? Olisitko kenties innokas kerhoveistäjä?

Onko sinulla idea, joka toisi ihmisiä yhteen omalla paikkakunnallasi? Haluaisitko ehkäpä vetää kerhoa tai järjestää seurakunnan tapaamisia?

Olemme avoimia järjestämään säännöllistä toimintaa myös muualla kuin Oslossa ja Bergenissä. Kerro meille toiveistasi tai omista ideoistasi osoitteeseen post@finskekirken.no.



Online-sururyhmä



Kannatko kuolemansurua? Kuoleman ja surun kohtaaminen voi olla tuskallista ja herättää monia kysymyksiä. Suru vie paljon voimia. Joskus kauan sitten koettu menetys painaa edelleen.

Suru on luonnollinen tapa kohdata menetys. Jokaisella on oma tapansa surra. Jonkun on helppo itkeä, toinen suree hiljaa. Surun kesto, syvyyttä ja sen vaatimaa aikaa ei voida ennakoida. Usein surun läpikäymiseen tarvitaan paljon tilaa ja aikaa sekä toisia ihmisiä ja kuuntelijoita.

Online-sururyhmä on verkossa kokoontuva vertaisryhmä, jota vetää Päivi-pappi. Se kokoontuu kuusi kertaa. Ryhmässä on mahdollisuus turvallisessa ilmapiirissä käsitellä suruun ja menetykseen liittyviä tunteita ja ajatuksia ja saada vertaistukea.

Ryhmä perustuu luottamuksellisuuteen. Tämä ryhmä on tarkoitettu jokaiselle, joka toivoo mahdollisuutta keskustella omasta surusta toisten ihmisten kanssa. Ryhmään otetaan kahdeksan ihmistä. Ilmoittaudu sähköpostiosoitteeseen paivi.aikasalo@finskekirken.no

Herra, anna minun muistaa,
että elämäni päättyi,
että päivilleni on pantu määrä.
Opetä minua ymmärtämään,
kuinka katoavainen minä olen!
Vain kourallisen päiviä sinä annoit minulle,
elämäni on sinun silmissäsi kuin ohikiitävä hetki.
Vain tuulenhenkäys ovat ihmiset, kaikk tyynni.
Herra, onko minulla vielä toivoa?
Kaikki on sinun varassasi.
Kuule rukoukseni, Herra,
ota vastaan avunhuutoni.
Älä ole kuuro minun itkulleni! Ps. 39

**Kokoontumiset klo 18-20
seuraavina päivämäärinä:**
13.2
20.2
27.2
6.3
13.3
20.3



Sorggrupp på nätet

Sörjer du döden? Att möta döden och sorgen kan vara smärtsamt och väcker många frågor. Sorg tar mycket kraft. Ibland väger en förlust man mötte för länge sedan fortfarande tungt.

Sorgen är ett naturligt sätt att hantera förlusten. Alla har sitt eget sätt att sörja. Det är lätt för någon att ta till tårar, en annan sörjer tyst. Varaktigheten, djupet och tiden som krävs av sorgen kan inte förutsägas. Att gå igenom sorg kräver ofta mycket utrymme och tid, men också andra människor och någon som lyssnar.

Sorggruppen på nätet är en kamratgrupp som träffas online, gruppen leds av prästen Päivi. Gruppen träffas sex gånger. I gruppen finns det möjlighet att i en trygg atmosfär hantera känslor och tankar relaterade till sorgen och saknaden samt att få kamratstöd.

Gruppen bygger på sekretess. Denna grupp vänder sig till alla som vill få möjlighet att diskutera sin sorg med andra människor. Åtta personer tas emot i gruppen. Anmäl dig på e-postadressen paivi.aikasalo@finskekirken.no

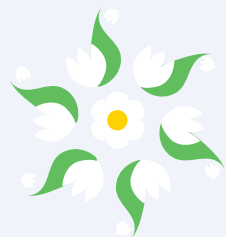


Herre, lär mig inse att jag skall dö
och hur få mina tillmätta dagar är,
inse att jag är förgänglig.
En handfull dagar är allt du ger mig,
för dig är min livstid ett intet.
Bara en vindfläkt är människan,
som en skuggbild vandrar hon kring.
Herre, vad har jag då att hoppas på?
Mitt hopp står till dig.
Herre, hör min bön och lyssna till mitt rop,
tig inte när jag gråter!
Ps. 39

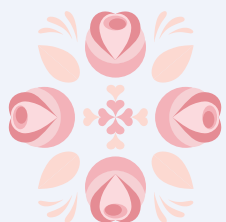
**Vi möts kl. 18.00-20.00
på följande datum:**
13.2
20.2
27.2
6.3
13.3
20.3



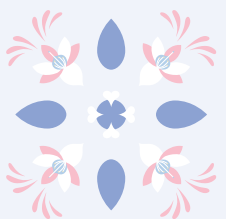
Kirkolliset toimitukset Kyrkliga förrättningar



Kastettu • Döpta



Avioliitto • Äktenskap



Hautaan siunattu • Jordfäst





Vid ingången av det nya

PÄIVI AIKASALO
FINLÄNDARNAS PRÄST I NORGE

Det nya året är redan igång när den här tidningen utkommer. De av oss som är lite äldre undrar över hur fort tiden går och hur kort ett år är. I en barnfamilj händer mycket på ett år när man beundrar barnets tillväxt och utveckling. Någon för dagbok och skriver ner det senaste årets betydelsefulla händelser, många scollar igenom bilderna i sina mobiltelefoner och förundras över vad allt som fotograferats.

Vi har behov för vändpunkter i vårt liv, stunder där vi blickar framåt och bakåt. Årsskiftet är ett sådant.

Hur var ditt humör när vi bytte år och hur ser du på framtiden? Det finns många tecken i världen som är oroande; klimatförändringarna och allt som följer därmed såsom översvämningar och orkaner. Skärpningen och splittringen av samhällsdebatten, där de fattiga blir allt fattigare och de rika blir allt rikare. Kriget verkar fortsätta. Ofta händer det alla möjliga okontrollerbara saker i ditt eget liv. Rädslan urholkar lätt grunden för själva livet.

Vi behöver hopp. Hoppet bär livet i alla möjliga livssituationer. Det är tron om att det ännu finns mycket gott framför oss. Man vet aldrig vilka bra saker som det här året kommer att föra med sig. Gud lovar att ge oss framtiden och hoppet. Gudagivet hopp är mer än optimism. Detta hopp tror också på mirakel. I Guds värld är allt möjligt. Det finns ingen anledning att tro att världen eller ditt eget liv är på väg mot fördärvelsen. Man vet aldrig var välsignelsen finns. Ofta döljs den också i besvikelser och motgångar. I Guds värld kan till och med förbannelser förvandlas till välsignelser.

Gud är närvarande i sin kärlek i allt som händer. Därför finns det ingen anledning att överlämna sig till rädslans makt. ”Allt blir bra, alla möjliga saker blir bra.” Så sa den engelska medeltida mystikern Juliana av Norwich. Du kan upprepa det för dig själv precis då den mörkaste rädslan försöker tränga sig in i hjärtat i vargtimmen.

Gud ger hopp om trygghet och godhet, så att var och en kan vara lugn inför det nya. Han är närvarande i sin kärlek i allt som händer även i år. Alla har många bra saker framför sig.

Jag vet vilka tankar jag har för er, säger Herren, nämligen fridens tankar och inte ofärdens för att ge er en framtid och ett hopp. Ni skall kalla på mig och komma och be till mig, och jag skall höra er. Jeremias 29



Uuden edessä

PÄIVI AIKASALO
NORJAN SUOMALAISPAPPI

Uusi vuosi on jo hyvässä vauhdissa kun tämä lehti tulee kotiin. Vanhemmat meistä ihmettelevät, kuinka nopeasti aika kuluu, miten lyhyt vuosi onkaan. Lapsiperheessä vuodessa tapahtuu paljon, kun ihastellaan lapsen kasvua ja kehitystä. Joku kirjaa päiväkirjaansa kuluneen vuoden merkittävät tapahtumat, moni selaa kännykkäänsä ja ihmettelee, mitä kaikkea tulikaan kuvattua.

Me tarvitsemme elämään käännekohtia, hetkiä jossa katsotaan eteenpäin ja taaksepäin. Vuoden vaihtuminen on yksi sellainen.

Millaiset olivat sinun tunnelmasi kun vuosi vaihtui ja millaisin mielin ajattelet tulevaa? Maailmassa on paljon merkkejä, jotka huolestuttavat; ilmastonmuutos ja kaikki sen seuralaiset tulvavesineen ja hirmumyrskyineen. Yhteiskunnallisen keskustelun jyrkentyminen ja kahtiajako, jossa köyhät köyhtyvät ja rikkaat rikastuvat. Sodan näyttävät jatkuvan. Usein omassa elämässäkin on kaikenlaista hallitsematonta meneillään. Pelko murentaa helposti koko elämän perustaa.

Me tarvitsemme toivoa. Toivo kantaa elämää kaikenlaisissa elämäntilanteissa. Se on uskoa siihen, että edessä on paljon hyvää. Ei voi tietää, mitä hyvää tämäkin vuosi tuo tullessaan. Jumala lupaa antaa tulevaisuuden ja toivon. Jumalan antama toivo on enemmän kuin optimismi. Tämä toivo uskoo myös ihmeisiin. Jumalan maailmassa kaikki on mahdollista. Ei ole mitään syytä uskoa, että maailma tai oma elämä kulkee tuhoa kohti. Ei voi tietää, mihin siunaus kätkeytyy. Usein se kätkeytyy myös pettymyksiin ja vastoinnäköisiin. Jumalan maailmassa myös kiroukset voivat kääntyä siunauksiksi.

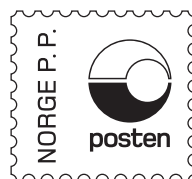
Jumala on rakkaudessaan läsnä kaikessa, mitä tapahtuukin. Siksi ei ole syytä antautua pelon valtaan. ”Kaikki kääntyy hyväksi, kaikenlaiset asiat kääntyvät hyväksi.” Näin sanoi englantilainen keskiajan mystikko Juliana Norwichilainen. Sen voi toistaa itselleen juuri silloin kun pimein pelko pyrkii suden hetkellä tunkeutumaan sydämeen.

Jumala antaa toivon turvasta ja hyvästä, niin että jokainen voi olla uuden edessä levollinen. Hän on rakkaudessaan läsnä kaikessa mitä tänäkin vuonna tapahtuu. Paljon hyvää on jokaisella edessään.

Minulla on omat suunnitelmani teitä varten, sanoo Herra. Minun ajatukseni ovat rauhan eivätkä tuhon ajatuksia: minä annan teille tulevaisuuden ja toivon. Silloin te huudatte minua avuksenne, te käännytte rukoillen minun puoleeni, ja minä kuulen teitä. Jeremia 29



PRIORITY

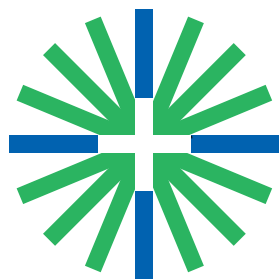


Avsender
Den finske menigheten i Norge
Rådhusgata 1–3
0151 OSLO

Norjan suomalainen seurakunta
Den finländska församlingen i Norge

+47 22 21 10 00
post@finskekirken.no

www.finskekirken.no
www.facebook.com/finskekirken
www.evl.fi/ulkosuomalaiset



NORJAN SUOMALAINEN SEURAKUNTA
DEN FINLÄNDSKA FÖRSAMLINGEN I NORGE
DEN FINSKE MENIGHETEN I NORGE